MEDLEMSBLAD FRA ODENSE LÆRERFORENING // ODENSELAERERFORENING.DK

NR 01 | FEBRUAR 2017

Steffen Brandt kommer!
side 13.

Merete Riisager rykker!
side 8-9.

LÆRER BLADET

UNDERVISNING AF FLYGTNINGEELEVER // Regelsættet for modtageklasser er ændret, og i Odense afvikles begrebet. Lærere kritiserer ikke alene den nye modtage-flex-ordning, men også den manglende styring, koordination, visitation og rådgivning på hele området. Det sejler, siger Odense Lærerforenings Charlotte Holm.

Lærere efterlyser rød tråd i undervisningen af flygtningeelever

Mangelfulde opgaveoversigter!

side 4

Odense Lærerforening
Danmarks Lærerforening kreds 82

Odense Lærerforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaererforening.dk

Åbningstider
Mandag:
Kl. 9.00-16.00
Tirsdag og onsdag:
Kl. 9.00-15.00
Torsdag: Kl. 9.00-18.00
Fredag: Kl. 9.00-13.00
Formanden træffes efter aftale.

DLF/A - FYN
Klaregade 7, 1. sal
5000 Odense C
Tlf. 7010 0018

LærerBladet
Erik Schmidt,
ansv. redaktør
erik@fjordager.com
Bladet redigeres journalistisk. Lederne og den redaktionelle linje er ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdning.

Foto
Erik Schmidt

Næste blad udkommer
Ca. 5. 5. 2017.
Deadline 18. 4. 2017

Redaktionen er afsluttet den 7. 2. 2017.
Oplag: 3000 stk.
Grafisk tilrettelægning og tryk:
Datagraf Communications.

INDHOLD

OPGAVEOVERSIGTEN // Skolelederen skal ifølge lokalaftalen angive det forventede tidsforbrug til undervisning, forberedelse og øvrige opgaver. Det står der i lokalaftalen. Det sker bare langt fra i alle tilfælde. **side 4-5**

Skolebudgettet skrumper. De seneste tal fra B&U-forvaltningen viser, at der regnes med at tilføre skolerne et nettobeløb på 20.702.690 kr. i 2017 i stedet for det annoncerede beløb på 27.131.000 kr. **side 16-17**

Selv om der lokalt er udarbejdet en minimumsmodel for, hvad opgaveoversigten skal indeholde, er rigtig mange diffuse eller mangelfulde. Opgaveoversigten er ét af de vigtigste omdrejningspunkter i lokalaftalen, der blev indgået 27. april 2016, og nu skal evalueres med henblik på en fortsættelse. **side 4-5**

Lars Qvortrup, der er leder af det nye DPU-baserede Nationalt Center for Skoleforskning, føler sig ofte skudt noget i skoene, og det irriterer ham. Han er empirisk forsker, der vil styrke lærernes dømmekraft, og han er ikke med i noget oligarki, siger han. **side 10-13**

3 **Leder: Diffuse opgaveoversigter**
4 **Mangelfulde opgaveoversigter**
6 **Næste skoleår kan skoledagen afkortes**
7 **Det sejler!**
8 **Det første vi tager fat på er læringsmålene**
10 **Jeg tilhører ikke et oligarki**
14 **OLF mener – Har inklusionen spillet fallit?**
15 **Beretning, Bondo og Brandt!**
16 **Budgettet skrumper**
18 **Aktuelt kvarter**
19 **Vi ringer til Bent!**

AKTUELT

DEN GRØNNE SMILEY PÅ RETUR?

Flere skoler har storsmilende grønne kongekronesmileyer hængende ved indgangen. Men de indikerer ikke alle steder, at arbejdsmiljøet er i orden. Tværtimod har flere skoler alarmerende røde trivselsmålinger.

Det misforhold får måske en ende nu. Hovedudvalget har netop besluttet, at Odense kommune skal vurdere, om arbejdsmiljøcertificeringen kan erstattes af en bedre model, der også kan opfange det psykiske arbejdsmiljø – en beslutning Odense Lærerforening gennem længere tid har arbejdet for.

36%

Så meget er elevernes timetal forøget siden 2014, mens antallet af lærerstillinger er faldet med 14%
Kilde: DLF

64.000 I EFTERBETALING

Odense Lærerforening har igen i efteråret tilbudt løntjek til alle lærere. I alt fandt vi i år godt 64.000 kr., som lærere skulle have efterbetalt.

Det er langt mindre end de ca. 500.000 kr., som Odense Lærerforening fandt sidste år.

Da mange igen i år benyttede tilbuddet, tyder det på, at de årlige løntjek har medført, at lønadministrationen på skolerne i Odense er blevet rettet til, så langt flere nu får den korrekte løn.

Diffuse opgaveoversigter

Erik Schmidt
LærerBladets
redaktør

„Vis mig din opgaveoversigt, og jeg skal sige dig, hvem din leder er“, // kunne man med en let omskrivning af et gammelt mundheld sige. Lærernes individuelle opgaveoversigt er nemlig ikke bare forskellige, fordi opgaverne er forskellige. Nogle er mangelfulde eller diffuse. Ledelsesaftrykket er forskelligt. Detaljeringsgraden er helt forskellig.

Det duer selvfølgelig ikke.

Netop opgaveoversigten er et helt centralt omdrejningspunkt for lokalaftalen med lærerne i Odense, der blev indgået den 27. april 2016. Aftalen fastslår, at skolelederen skal angive det forventede tidsforbrug til undervisning, forberedelse en række øvrige opgaver.

Opgaveoversigternes forskellige standarder kan skyldes travlhed, strukturelle problemer og uformåenhed hos nogle ledere eller individuelle fortolkninger af, hvad ledelsesretten indebærer.

Især kan man frygte, at nogle ledere kan være tilbøjelige til at betragte opgaveoversigten som et rent ledelsesredskab og ikke også som et samarbejdsredskab, der kan sikre rimelige og aftalte arbejdsvilkår for lærerne og dermed også beskytte undervisningens kvalitet.

Opgaveoversigten udtrykker skoleledelsens forventning om, hvilke opgaver læreren skal løse inden for sin arbejdstid. Men den skal udarbejdes på grundlag af dialog mellem ledelse og den enkelte lærer, og denne dialog skal gå forud for udarbejdelsen, og det skal ske forud for skoleåret.

Læreren kan som led i en forventningsafstemning bidrage til dialogen med egne erfaringer om opgavernes omfang.

Det er med et Sigge Winther Nielsen-udtryk den instrumentelle fornuft, der møder den erfarede fornuft. Regnearksfornuften, der møder hverdagsfornuften.

Det er forståeligt, at nogle ledere er frustrerede. Efter den historiske lockout af lærerne i april 2013 var de blevet lovet „den fulde ledelsesret“, men ledernes formand Claus Hjortdal, har senere måttet erkende, at det gik anderledes.

„Vi var lovet en stor frihed, som har vist sig at være illusorisk, fordi det kommunale niveau går ind og lægger deres hånd på en masse ting, de gerne vil bestemme over“, har skoleledernes formand sagt til fagbladet Folkeskolen.

Hvad Hjortdal og skolelederne ofte overser er, at hverken skolelederne eller forvaltningen har den fulde magt. Det er ikke blot lærernes ret at organisere sig og opnå indflydelse gennem overenskomster. Det er også i samfundets interesse.

Lederne har ret til at lede, og den ret har de haft siden 1899, hvor arbejdstagerne vekslede uvarslede strejker til indflydelse på ledelsen gennem overenskomster. Men overenskomster og aftaler vil altid have indflydelse på en ledelses magt. Selvfølgelig. Og heldigvis! For aftalerne sigter på at skabe balance, og den instrumentelle fornuft må suppleres med den erfarede fornuft.

Folkeskolen er desuden ikke en hvilken som helst arbejdsplads, for „skolen udtrykker det frieste af alle forhold, da undervisningens held beror ustridigt på lærers og lærlings vilje“ (N.F.S. Grundtvig).

Derfor må hele skolens virke være præget af „åndsfrihed, ligeværd og demokrati“, som det så fint og manende står skrevet i folkeskolens formålsparagraf.

Folkeskolen er desuden ikke en hvilken som helst arbejdsplads, for „skolen udtrykker det frieste af alle forhold, da undervisningens held beror ustridigt på lærers og lærlings vilje.“

VELFÆRDSVÆRN SKAL BESKYTTE LÆRERNE

Med budget 2017 besluttede Odense Kommune et såkaldt velfærdsværn: Hvert år fra 2018 flyttes 50 mio. kr. fra ledelse og administration over på en konto, der skal afbøde konsekvenserne af kommende reformer, udligninger mellem kommuner, konjunkturskift mv.

Velfærdsværnet skal således fremme tryghed og trivsel og give arbejdsro for blandt andre lærerne. OLF har i flere år opfordret til, at kommunens penge prioriteres til at gøre en forskel helt ude i klasseværelserne. Der skal dog være et skarpt fokus på, at ledelsesopgaver og administrative opgaver ikke bare glider over til og skal løses af lærerne.

" I min del af systemet har vi nærmest været styringsfanatikere."

Departementschef i undervisningsministeriet, Jesper Fisker, Folkeskolen.dk, 17. 1. 2017

MODTAGEKLASSER ER LØSNINGEN

Odense Lærerforening har her i januar afholdt et møde med lærere, der underviser elever i modtagefleksordningen. Mødet var et led i en række initiativer, så vi kunne skabe et overblik over undervisningen af flygtningebørn.

Situationen er, at der er meget forskellige vilkår fra skole til skole, som spænder mellem opbevaring og undervisning. Visiteringen virker tilfældig og evalueringen er uprækcis og ledelsesorienteret. Der efterlyses bl.a. modtageklasser, efteruddannelse og en tosprogskonsulent. Det er et område, der skal have fortsat fokus.

MANGELFULDE OPGAVEOVERSIGTER

OPGAVEOVERSIGTEN OG LOKALAFTALEN // Skolelederen skal ifølge lokalaftalen angive det forventede tidsforbrug til undervisning, forberedelse og øvrige opgaver. Det står der i aftaleteksten. Hvis der er flere opgaver, end tiden og ressourcerne tillader, må der ifølge Odense Lærerforening prioriteres. Men det er langt fra alle skoleledere, der lever op til denne del af aftalen.

tekst: ERIK SCHMIDT

BERETNING

OPGAVEOVERSIGTEN, DER angiver den skønnede tid, som lærerne har til deres opgaver, er blevet et vigtigt omdrejningspunkt for lokalaftalen om Odense-lærernes arbejdstid.

Lokalaftalen blev på et pressemøde den 21. april 2016 for snurrende TV2-kameraer og helt usædvanligt med daværende borgmester Anker Boye i spidsen præsenteret for offentligheden.

Både rådkvinde Susanne Crawley Larsen og Anne-Mette Kæseler Jensen, var synligt tilfredse med aftalen.

Den nye aftale skulle blandt andet sikre en bedre lærertrivsel gennem bedre balance i opgavevaretagelsen. Der skulle være overensstemmelse mellem krav og ressourcer, mellem tid til de forskellige opgaver. Derfor skal skolelederen angive det forventede tidsforbrug til undervisning, forberedelse og øvrige opgaver. Det står der i aftaleteksten. Hvis der er flere opgaver, end tiden og ressourcerne tillader, må der prioriteres.

Men det er langt fra alle skoleledere, der lever op til denne del af aftalen.

Selv om der lokalt er udarbejdet en minimumsmodel for, hvad opgaveoversigten skal indeholde, er rigtig mange opgaveoversigter diffuse eller mangelfulde.

LÆRERE TØR IKKE STILLE SIG FREM

Lærere fortæller gerne hinanden om opgaveoversigter, der ikke lever op til lokalaftalens minimumsstandard, men tilsyneladende tør de ikke stille sig frem i offentligheden med deres viden. Selv tillidsrepræsentanterne, der dog ellers nyder en særlig beskyttelse i kraft af deres funktion, er yderst tilbageholdende, når det gælder oplysninger om opgaveoversigten på deres egen arbejdsplads.

Ud af henvendelser på mail til seks garvede tillidsfolk har LærerBladet kun modtaget tilbagemelding fra én. Den er fra Jan Andersen, Rosengårdskolen, hvor proceduren til gengæld foregår så godt som lige efter bogen.

– Vi har alle fået gennemgået vores opgaveoversigter, og der kan ske ændringer på baggrund af dialogen. Men ganske få nåede ikke gennemgangen inden for fristen med de 4 uger. Det er vi meget opmærksomme på.

– Vi har fået angivet forventet tid på arbejdsopgaverne, og vi har dialog om det forventede tidsforbrug til forberedelsen. De faste fem timer pr. uge er på plads for alle, og derudover er der yderligere tid til forberedelse.

SKÆRPET FOKUS PÅ SAMMENHÆNG OG TRIVSEL

Byrådet har i budgetaftalen et skærpet fokus på lærernes trivsel, og også i det såkaldte Hovedudvalg, der er kommunens øverste samarbejdsorgan, er der i samme øjemed vedtaget retningslinjer for drøftelse af sammenhængen mellem ressourcer og arbejdsmængde.

„For at sikre, at der sker en prioritering af arbejdsopgaverne, angiver lederen forventet tid på arbejdsopgaverne – undervisning, forberedelse samt en række øvrige opgaver."

Fra Lokalaftale for lærere og børnehaveklasseledere i Odense for skoleåret 2016/17

Lokalaftalen, der blev vedtaget i byrådet den 27. april 2016, havde stor politisk bevågenhed. Den blev præsenteret for snurrende TV2-kameraer og med daværende borgsmester Anker Boye som vært.

„Balance i opgaverne" var centralt for lærerforeningen i forhandlingerne om lokalaftalen, men aftalen gælder kun for et år, hvorefter der skal tages stilling til en fortsættelse.

– Der er skoler, hvor det er lykkedes rigtig godt at leve op til aftalen med hensyn til at angive forventet tid på opgaverne, siger Anne-Mette Kæseler Jensen fra Odense Lærerforening, der sammen med tillids- og arbejdsmiljørepræsentanterne har evalueret opgaveoversigternes kvalitet.

Lærerformanden nævner Risingskolen, Hunderupskolen og Rosengårdskolen som nogle af de skoler, der er tættest på at virkeliggøre intentionerne.

– Men der er en del opgaveoversigter, der lader noget tilbage at ønske. Det er et af de punkter i aftalen, hvor vi skal blive bedre.

– Jeg må dog tro, at det ikke skyldes modvilje hos nogle skoleledere. Der har været nogle problemer, fordi aftalen blev indgået tæt på skoleårets begyndelse i 2016/17.

– Men jeg har en klar forventning om at år 2 bliver bedre end år 1. Skolelederne må blive bedre til at prioritere i opgaverne, så der kan blive balance mellem lærernes opgaver og den tid, de har til rådighed. Der må laves et budget med forventede opgaver og de antal timer, lærerne har til rådighed. Ellers er det tilfældighederne, der råder.

FORNYELSE AF AFTALEN

„Balance i opgaverne" var centralt for lærerforeningen i forhandlingerne om lokalaftalen, der blev vedtaget i byrådet den 27. april 2016, men aftalen gælder foreløbig kun for et år, hvorefter der skal tages stilling til en fortsættelse.

Derfor skal Odense Lærerforening og Odense Kommune de kommende måneder i gang med at evaluere, hvordan lokalaftalen har fungeret.

I september 2016 sagde skoleledernes formand, Mohammed Bibi til LærerBladet, at det var for tidligt at konkludere noget om implementeringen af lokalaftalen, men at han forventede „et kvalificeret overblik i efteråret".

Det har dog ikke været muligt at indhente en udtalelse fra Mohammed Bibi, der for tiden er på forældreorlov.

LOKALAFTALE FOR LÆRERE OG BØRNEHAVEKLASSELEDERE I ODENSE KOMMUNE FOR SKOLEÅRET 2016/17
– OM OPGAVEOVERSIGTEN

Der henvises til arbejdstidsreglernes § 5 i sit hele og læreroverenskomstens bilag 4.

Odense Kommune tilkendegiver, at den enkelte skoleledelse vil tilstræbe, at læreren er bekendt med opgaveoversigten fire uger før skoleårets start.

For at sikre, at der sker en prioritering af arbejdsopgaverne, angiver lederen forventet tid på arbejdsopgaverne – undervisning, forberedelse samt en række øvrige opgaver. Hvis der sker ændringer i arbejdsopgaverne, drøfter ledelsen eventuelle justeringer af opgave / prioriteringer med den enkelte lærer, samt konsekvenser heraf, herunder i forhold til behovet for forberedelse, så lærerne har mulighed for at løse opgaverne kvalificeret i overensstemmelse med folkeskoleloven.

Parterne skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at der skal der være et særligt fokus på opgaver vedrørende klasselæreren, prøveafvikling, efter- og videreuddannelse samt TR-opgaven.

Der henvises til bilag med eksempler. Odense Kommune skal understrege vigtigheden af, at foretage den i Bilag 4, punkt 3 nævnte drøftelse af det forventede tidsforbrug til forberedelsen og de øvrige opgaver i forbindelse med drøftelserne af opgaveoversigten. Opgaveoversigterne skal være udtryk for retfærdighed og udarbejdet ud fra forståelige, gennemskuelige og saglige kriterier.

Odense Kommune skal særligt gøre opmærksom på vigtigheden af, at skolelederen ved ændringer i arbejdsopgaverne i løbet af skoleåret indgår en dialog med den enkelte lærer om konsekvenserne.

Opgaveoversigten vil i praksis på de enkelte skoler blive suppleret med en plan for den enkelte lærer, hvoraf lærerens møde- og sluttidspunkt fremgår.

OPGAVEOVERSIGT – EKSEMPEL PÅ OPGAVER INDEN FOR MØDETID

UNDERVISNING
- Undervisning
- Understøttende undervisning
- Lejrskole

FORBEREDELSE, PLANLÆGNING OG EVALUERING
- Lærerens forberedelse og efterbehandling af undervisningen alene og sammen med andre
- Forberedelse ud over 5 timers-puljen
- Løbende evaluering af elevernes læring – herunder div. test, periodeplaner, elevplaner, MinUddannelse.
- Akademidage
- Faglig ajourføring
- Elevpraktik, brobygning og intro-forløb

OBS: UDEN FOR MØDETID 200 (5 x 40) timers pulje til forberedelse

ØVRIGE OPGAVER
- Konkrete opgaver eller funktioner, f.eks. Pædagogisk Læringscenter, vejlederopgaver, konsulentopgaver
- Tillidshverv, f.eks. TR, MED, skolebestyrelse
- Deltagelse i udviklingsprojekter/udvalgsmøder uden for egen skole, f.eks. deltagelse i kommunale eller tværkommunale udviklingsprojekter og kommunale udvalg
- Samarbejde og udvikling uanset form om alle forhold vedrørende undervisningen og øvrige opgaver i relation til undervisningen med alle relevante parter: lærere, ledelse, andre faggrupper, forældre

OBS: Særligt fokus jf. lokalaftale på...
- Klasselærerfunktion
- Efter- og videreuddannelse
- Afgangsprøver og censur

AKTIVITETER JF. KALENDER MED TID TIL HVER OPGAVE, F.EKS.
- Medarbejderudviklingssamtaler – MUS/TUS
- Teammøder
- Årgangsmøder
- Tilsyn med elever
- Skole-/hjemsamtale
- Akademidage – 5 dage, der er planlagt
- Skolefester m.m.

Næste skoleår kan skoledagen afkortes

KORTERE SKOLEDAG // Skolelederne i Odense får fra næste skoleår beføjelser til selv at afgøre, om en klasse har behov for en kortere skoledag. Den understøttende undervisning kan veksles til tolærertimer. Men kun efter en konkret vurdering af den enkelte klasses behov. Odense Lærerforening ser muligheder med bedre betingelser for inklusion gennem indførelse af såkaldt co-teaching.

tekst: ERIK SCHMIDT

BERETNING

FEM SKOLER i Odense fik i dette skoleår afslag på deres ansøgninger om at forkorte skoledagens længde. Men i skoleåret 2017/18 må skolerne selv tage stillling til, om de vil gøre skoledagene kortere for eleverne ved at omdanne timer fra „den understøttende undervisning" til tolærertimer. Om de så at sige vil veksle antallet af timer til færre timer med forventet højere kvalitet.

Børn- og Ungeudvalget godkendte den 24. maj 2016, at beslutningskompetencen for ansøgninger fra skoleåret 2017/18 delegeredes til den enkelte skoleleder.

Der er ifølge ministeriets vejledning ikke mulighed for at nedsætte det ugentlige timetal generelt for alle klasser, men med henvisning til § 16b kan skolederen fra det kommende skoleår efter en konkret vurdering af de enkelte klassers behov forkorte skoledagen.

For de yngste klassetrin (0.-3. kl.) er muligheden for at veksle en lang skoledag til en kort med to fagpersoner dog lidt lempeligere, end for mellemtrinet og de ældste elever.

KAN GAVNE INKLUSIONSMILJØ

82% af eleverne synes ifølge Det nationale forskningscenter for Velfærd (SFI), at skoledagen er for lang. I 2014 blev elevernes timetal med folkeskolereformen forøget med ikke mindre end 36 procent, og Danmark har Europas højeste undervisningstimetal.

Odense Lærerforening ser en mulighed for at få mere faglig kvalitet i undervisningen ved en kortere skoledag. Der vil nemlig i så fald være ressourcer til at anvende co-teaching i dele af den fagopdelte undervisning.

Co-teaching skaber ifølger et forskningsteam fra Danmarks Pædagogiske Institut for Pædagogik og Undervisning med lektor Janne Hedegaard Hansen i spidsen bedre inklusionsmiljøer, og det er noget, som lærerne sukker efter.

Co-teaching er den undervisningsform, hvor en almenlærer og en ressourceperson med specialpædagogisk viden har fælles ansvar for planlægning, forberedelse, gennemførelse og evaluering af undervisningen for alle elever i en klasse.

– Med co-teaching får skolerne mulighed for at gøre brug af faglige vejledere. De bliver i dag kun brugt i begrænset omfang, siger Anne-Mette Kæseler Jensen fra Odense Lærerforening.

LærerBladet har spurgt skolelederne, om de allerede nu planlægger at gøre brug af § 16 og dermed forkorte skoledagen for nogle klasser.

Undersøgelsen er ikke fyldestgørende, men de fleste skoleledere, der har svaret, giver udtryk for, at de stadig overvejer muligheden. Enkelte siger klart nej.

Der er dog også en del, der som Carsten Høyer på Seden Skole skriver, at de har tænkt sig at gøre det for udvalgte klasser, hvor det giver mening. Det gælder også Jørn Mühl fra Højmeskolen og Erling Pedersen fra Skolefællesskabet Odense Nord, mens René Kaaber fra Rosengaardskolen blandt andet skriver følgende: „På Rosengårdskolen er det vores klare opfattelse, at timerne i nogle klasser, og på nogle årgange er bedre brugt som to-voksentimer, så vi kan tilgodese nogle af vores elever med bedre kvalitet i deres læring ved hjælp af f.eks. holddannelse evt. på tværs af nogle klasser."

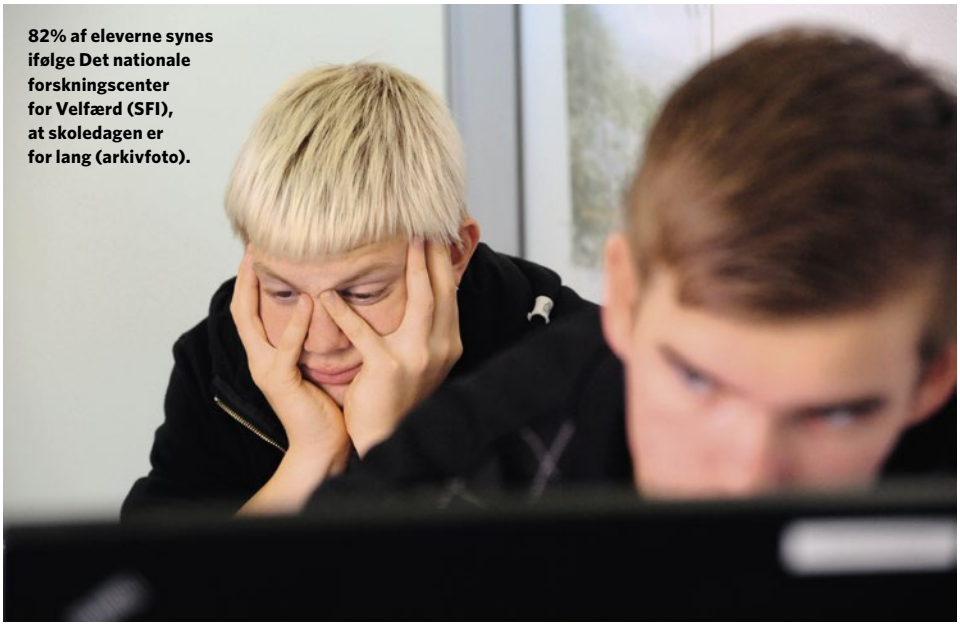

82% af eleverne synes ifølge Det nationale forskningscenter for Velfærd (SFI), at skoledagen er for lang (arkivfoto).

FORKORTNING AF ELEVERNES UNDERVISNINGSTID

„Det er et vigtigt element i § 16 b, at der foretages en konkret og individuel vurdering af den enkelte klasses behov for fravigelse af reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden. En godkendelse kan således ikke gives alle klasser på en bestemt årgang, og ej heller samtlige klasser på en skole ud fra en samlet vurdering. Vurderingen skal foretages konkret for hver enkelt klasse – og dette gælder, uanset om der er tale om klasser i indskolingen, på mellemtrinnet eller i udskolingen."

Fra undervisningsministeriets vejledning

Charlotte Holms kritik går ikke alene på modtageflexordningen og styringen og koordineringen af den, men også på vistitationen og rådgivningen.

DET SEJLER!

MODTAGELSE AF FLYGTNINGEELEVER

// Manglende koordinering på området og ny modtage-flex-ordning lader flygtninge-børn, der kun kan deres hjemlands sprog, i stikken, mener netværket af lærere, der underviser i dansk som andetsprog i Odense.

tekst: ERIK SCHMIDT

BERETNING

- DET er ikke længere nemt at se en rød tråd i modtagelsen af flygtninge- og indvandrerbørn i Odenses skoler.

– Det sejler, siger Charlotte Holm fra Odense Lærerforening, der er i kontakt med netværket af lærere, som underviser i dansk som andetsprog (DSA).

– Lærerne siger, at visitationen ikke fungerer.

Hendes krasse kritik går dog ikke alene på vistitationen, men også på rådgivningen, koordineringen og styringen.

Det er politisk besluttet at boligplacere nyankomne familier med flygtninge- og indvandrerbaggrund. Det sker for at opnå en geografisk spredning i Odense. Antagelsen er, at skolegang på forskellige distriktsskoler fremmer integrationen.

Børnene indskrives herefter direkte på distriktsskolen i modtagefleksordning eller på en modtageskole.

Men i den første fordeling tages der tilsyneladende ikke hensyn til, hvor lærerkompetencerne findes, altså hvor der er DSA-uddannede lærere. Det er også uklart, om der tages hensyn til de særlige behov, som flygtningebørnene ankommer med. Ingen ved tilsyneladende, hvordan visitationen foregår.

Når først børnene er ude på skolerne, er det skolelederens ansvar at foretage en mere detaljeret afdækning af elevernes særlige behov og vanskeligheder, og den støtteforanstaltning og ressourceperson, som hver enkelt barn skal have.

Det var forventet, at Odense skulle modtage 300 flygtningebørn, men der er kun kommet 95. En del af dem er trods styringsbestræbelserne havnet i Vollsmose.

MODTAGEKLASSER AFVIKLES

Folketinget har lavet et nyt regelgrundlag for undervisning af flygtninge- og indvandrerelever. Regelsættet forringer vilkårene for modtageklasser, men de afskaffes ikke. Det gør de dog i Odense.

Ifølge specialpædagogisk chef, Bent Stokholm fra skoleafdelingen, eksisterer modtageklasser som begreb ikke længere i Odense, og de klasser, der er tilbage, er under afvikling. I stedet afbejdes der med et begreb, som kaldes modtageflex.

En nyankommet elev med flygtninge- eller indvandrerbaggrund anbringes i Odense efter boligplacering på en skole og begynder fra første dag i en almenklasse. Der følger 50.000 kr. og en iPad med hver elev, og så er det op til skolerne at give den nødvendige støtte.

Beløbet rækker til et år, og derefter er der som udgangspunkt ikke flere midler til særlig støtte.

Det giver ifølge Charlotte Holm både lærere og skoleledere store problemer. Mange flygtningeelever kommer med huller i deres skolegang, og en del er traumatiserede. Det kræver tid, og den tid har lærerne ikke.

Bent Stokholm har forståelse for, at en ny ordning kan give problemer, men han siger, at han har holdt møde med 10 skoler, der har modtageflex, og at de er glade for konstruktionen.

– Det er ikke nemt, men det er meningsfyldt, siger de ifølge Stokholm på skolerne.

DET FØRSTE VI TAGER FAT PÅ ER LÆRINGSMÅLENE!

NYE TONER FRA UNDERVISNINGS-MINISTERIET // Læringsmålene nedtones af den nye undervisningsminister, Merete Riisager, der vil flytte fokus i skolen til undervisning, kundskaber og dannelse. Hun vil kigge på vejledningen, der ikke er en del af reformen. – Læringsmålene skal være understøttende og ikke stå i vejen for undervisningen, siger hun.

tekst: ERIK SCHMIDT

Merete Riisager har smidt vandrestøvlerne og er klar til som ny undervisningsminister at justere på skolereformen uden at komme i konflikt med regeringsgrundlaget.

BERETNING & KOMMENTAR

- DET første, vi tager fat på, er læringsmålene, siger den nybagte minister, da LærerBladet fanger hende på en telefonlinje. Der er optimisme i stemmen, og da vi senere træffer hende på Kulturmaskinen i Odense til møde i den lokale afdeling af Liberal Alliance, er der også optimisme i øjnene.

– Vi vil kigge på antallet af mål og brugen af dem. Læringsmålene skal være understøttende og må ikke stå i vejen for undervisningen. Det er der opmærksomhed om i forligskredsen, siger hun.

Der er efter ministerens mening tale om en overstyring af folkeskolen, og hun vil give lærerne større frihed til faglige og professionelle vurderinger.

– Jeg er opmærksom på, at mange lærere har oplevet et motivationstab og et meningstab.

Det er minefyldt farvand, Merete Riisager har begivet sig ud i, men foreløbig har den 40-årige politiker, der oprindelig kommer fra Næsby i Odense, indtil nu ikke lavet nogle synlige fadæser, som pressen har kunnet løbe med. Det er hidtil lykkedes hende at sno sig mellem regeringsgrundlaget, embedsapparatet og egne markante holdninger.

Det har hun klaret ved blandt andet ikke at komme med udmeldinger om væsentlige ændringer af reformens rammer, men hendes sprog og tilgang til indholdet i skolen er udtryk for en markant ændring af den skolepolitiske kurs. Så markant, at skoleforsker ved UC Lillebælt og forfatter til bogen „Uden mål og med", Keld Skovmand, mener, at der i hvert fald „rent sprogligt er tale om en modrevolution". Det sagde han til Kristeligt Dagblad den 27. 12. 2016.

Keld Skovmand har foretaget en konkret ordoptælling i den ministerielle bekendtgørelse med vejledning i de nye læringsmål og sammenlignet med den tilsvarende bekendtgørelse fra før reformen. Før reformen optrådte ordet „undervisning" 430 gange og „kundskaber" 570 gange.

„Jeg er opmærksom på, at mange lærere har oplevet et motivationstab og et meningstab!"

Merete Riisager (LA), undervisningsminister

I den nye bekendtgørelse står ordene henholdsvis tre gange og én gang.

ÆNDRING AF VEJLEDNINGEN?

Noget kunne tyde på, at det er vejledningen til reformen, som Merete Riisager har tænkt sig at ændre på, for på LærerBladets spørgsmål om, hvordan hun vil sætte sig igennem og justere på skolereformen, svarer hun, at vejledningen ikke er en del af reformen. Det kræver ikke direkte hjemmel i loven, hvis ministeriet vil udsende en vejledning i, hvordan skolerne bør arbejde med at opfylde de forenklede Fælles Mål. Desuden vil hun styrke dialogen med kommunerne – ikke kun KL.

Merete Risager lægger ikke skjul på, at hun ønsker, at skolens fokus skal flyttes fra læring til undervisning og dannelse. Folkeskolens lærere og ledere samt kommunale beslutningstagere og administratorer skal væk fra det, hun ser som et „meget mekanisk mål- og metodefokus".

– Der ikke er noget galt med læring i betydningen, at børn lærer noget, siger hun til Kristeligt Dagblad.

– Men læring kan blive enten tilfældig eller mekanisk. Det risikerer at blive, at man sætter et mål, og så får man lært det, og så går man videre til det næste. Men den dybere indsigt kan være svær at sætte på den formel.

– I disse år begår folkeskolen ofte den fejl, at lærdommen bliver synlig, men også overfladisk og flygtig.

OPGØR MED KONKURRENCESTATEN?

Den nye undervisningsminister er på mange måder kontroversiel. Ikke blot fordi hun har været modstander af den folkeskolereform, som hun nu skal administrere. Hun er også medlem af et parti, der i nogle kredse går for at være erhvervslivets nye darling, samtidig med at hun på skoleområdet varsler et opgør med konkurrencestaten.

Det er da heller ikke gået stille af med udnævnelsen af Merete Riisager. Både på grund af hendes åbenlyse modstand mod hele læringsbølgen, men selvfølgelig også fordi Liberal Alliance som ét af få partier ikke var med i kredsen bag folkeskoleforliget.

Socialdemokratiets undervisningsordfører Annette Lind og Venstres Anni Mathiesen er „dybt bekymrede". For Radikale Venstres Lotte Rod er Merete Riisager én af de politikere, hun er „mest uenig med", og SF's Jacob Mark er „decideret chokeret" over valget af den nye undervisningsminister.

Mest ufølsomt var måske uddannelsesredaktør Jakob Fuglsangs udsagn den 28. 11. 2016 om, at Riisager ville blive folkeskolens svar på Donald Trump, men mest bemærkelsesværdigt var det, at undervisningsministeriets departementschef, Jesper Fisker, ved selve overdragelsesceremonien ifølge Folkeskolen.dk følte sig foranlediget til at løfte pegefingeren over for den nye minister: „Her bliver jeg nødt til at understrege, at der står i regeringsgrundlaget, at nu skal der være grundlæggende ro om folkeskoleområdet, men plads til justeringer".

Fisker undlod ikke at bemærke, at han kendte Riisager fra „utallige forhandlinger, hvor du som regel har været imod".

Andre ser muligheder i at få en systemkritiker ind i systemets teknikrum.

Jan Maintz, der er gymnasielærer og skribent ved Information, mener, at Merete Risager skaber et meget markant brud med Antorini-tiden.

– Der er sket noget fuldstændigt banebrydende nyt i dansk uddannelsespolitik: Danmark har fået en undervisningsminister, Merete Riisager (LA), som indædt har slået sig op på en kamp imod mange års markedsgørelse af uddannelsessystemet; mod det hårde fokus på kompetencer, snævre færdigheder og elevens tilpasning til markedet.

I sin kommentar i Information den 21. januar 2017, gør han opmærksom på det ironiske i, at en undervisningsminister fra Danmarks mest markedstilbedende parti nu skal lære venstrefløjen, at skolens formål ikke er en snæver markedsduelighed, men almendannelse, forberedelse til videre uddannelse og skabelsen af et godt demokrati!

Lov mig at skrive pænt om Merete!

RIISAGER OG KROGGAARDSKOLEN // Merete Riisager, der som barn gik på Kroggaardsskolen, får godt skudsmål af sin gamle klasselærer, Søren Smith.

tekst: ERIK SCHMIDT

UNDERVISNINGSMINISTER MERETE RIISAGER voksede op i Næsby og gik på Kroggaardsskolen, hvor hun havde Søren Smith som dansk- og klasselærer med mere.

Han husker hende stadig tydeligt.

– Hun var en god og reel pige Ikke til meget pjank, men glad og et lyst hoved. Hun sprang en klasse over, da hun gik i 2. eller 3. klasse.

Søren Smith håber, at Merete Riisager bliver omtalt pænt i LærerBladet.

– Lov mig at skrive pænt om Merete!

Selv har han kun pænt at sige.

– Hun var ualmindelig kvik, men hun holdt ikke hof eller var med i en klike. Hun havde et godt forhold til de andre elever.

Merete Riisager husker udmærket Søren Smith.

– Han var fagligt engageret, et farverigt menneske, der havde plads til det uventede og det mærkelige i sin undervisning.

– Han var optaget af mineraler, sten og vulkaner, og havde særlig interesse for det klassiske Grækenland og Romerriget. Det var fagligt smittende, siger hun.

MERETE RIISAGER

- Født 1. marts 1976 i Aarhus. Gift med SRI-manager Mogens Pedersen.
- Undervisningsminister. Folketingsmedlem for Liberal Alliance i Fyns Storkreds fra 2011.
- Cand.mag.pæd., Københavns Universitet, fra 1997 til 2003.
- Manager, Work Life Learning, LEGO, fra 2010 til 2011. Manager, Learning & Change.
- PricewaterhouseCoopers, fra 2007 til 2010.
- Konsulent, Work Life Learning, IMS Assima A/S, fra 2004 til 2007.
- Kandidat for Radikale Venstre i Odense Sydkredsen fra 2006 til 2010.

UDDRAG AF REGERINGSGRUNDLAGET

„Regeringen vil understøtte den fortsatte gennemførelse af folkeskolereformen, så folkeskolen får de bedste betingelser for at virkeliggøre reformens intentioner. Det er afgørende, at der fortsat sikres ro om folkeskolen, så den forandring, som skolen er i gang med, understøttes bedst muligt. Regeringen vil løbende vurdere, om der er behov for enkelte justeringer som opfølgning på erfaringerne med reformen."

Jeg tilhører ikke et oligarki!

LÆRINGSREGIMET // En af landets mest dominerende forskere i pædagogik, Lars Qvortrup, er træt af at blive beskyldt for ensidigt at ville fremme en læringsdagsorden, for Grundtvig-bashing, for at bruge Niklas Luhmanns systemteori som en ideologi eller trosretning og for at skulle tilhøre et oligarki. Ingen af delene passer, siger han. Men en mere filosofisk og normativ tilgang til skole og undervisning har ikke været hans boldgade. LærerBladet fortsætter dermed artikelserien om "læringsregimet".

tekst: ERIK SCHMIDT

INTERVIEW & BERETNING

SOM ÉN af landets mest dominerende skoleforskere er professor Lars Qvortrup ofte skydeskive for kritikere, der mener, at læringsmålstyring, effektmålinger, instrumentalisering og standardisering af undervisningen har fortrængt undervisningens mere dybtliggende bløddele. Altså de dele, der ikke handler om målbare resultater, men om dannende og modnende processer.

Men Lars Qvortrup, der er leder af det nye DPU-baserede Nationalt Center for Skoleforskning, føler sig ofte skudt noget i skoene, og det irriterer ham. Han er træt af at blive beskyldt for ensidigt at ville fremme en læringsdagsorden, for at tilhøre et pædagogisk oligarki, for Grundtvig-bashing og for at bruge Niklas Luhmanns systemteori som en ideologi eller trosretning.

Ingen af delene passer, siger han.

– Jeg synes faktisk, det er uforskammet at tale om et pædagogisk oligarki! Og oven i købet at indlemme mig i det.

Selv har Lars Qvortrup de seneste år beskæftiget sig mest med empirisk orienteret uddannelsesforskning – data og evidens.

En mere filosofisk, dannelsesmæssig og normativ tilgang til skole og undervisning har ikke været hans boldgade.

For tiden er der ikke mindst blandt politikere og embedslaget efterspørgsel efter målbare resultater, og det er det nye „Nationalt Center for Skoleforskning" leveringsdygtig i.

Gennem blandt andet „Program for Læringsledelse", som A.P. Møller Fonden har støttet med 21 mio. kr., der suppleres med knap 60 mio. kr. fra de involverede 13 kommuner, stilles data til rådighed for praktikerne, så de kan bruges i den pædagogiske hverdag, siger Lars Qvortrup, der finder det vigtigt, at „data og evidens netop er relevant for praktikerne".

Med knap 80.000 elever og godt 9.000 fagprofessionelle er programmet det største, som A. P. Møller Fonden har valgt at støtte.

TO FLØJE I DANSK PÆDAGOGIK

Lars Qvortrup anerkender, at der er sket en polarisering mellem to positioner i den pædagogiske debat om skolen. Den ene fokuserer på empiriske undersøgelser, den anden på normative refleksioner, og den såkaldte læringsfløj og dannelsesfløj står stejlt over for hinanden.

– Jeg kan konstatere, at polariseringen er sket. Men det er ikke sket med min gode vilje. Jeg synes, det er en falsk modsætning, en fejlagtig polarisering. Jeg kan simpelthen ikke forstå, at der skulle være en modsætning mellem dannelse og tilegnelse af kompetencer eller færdigheder og kundskaber. Hvis man taler om dannelse som noget i sig selv på bekostning af kompetencer, så bliver det et hult begreb. Du kan ikke være dannet uden at have et bjerg af viden og uden at kunne læse og regne.

– Hvis du omvendt bare er kompetent og tilegner dig færdigheder uden at have et dannelsesgrundlag, uden en evne til at bruge det som borger i et samfund eller bruge det under kritisk stillingtagen til, hvad du nu får af oplysninger, så bliver du bare kompetent i en eller anden teknokratisk forstand. Begge dele er jo ulykkeligt. De to ting hænger uløseligt sammen.

LB: Men det ser ud som om, den ene grundopfattelse og den ene fløj har forrang i parforholdet frem for den anden?

– Nu ved jeg ikke, hvilke erfaringer du har med parforhold, men mit billede af et godt parforhold er, at der er ligeværdighed og gensidighed i et forhold, og det gør sig i høj grad gældende her.

LÆRERENS DØMMEKRAFT

LB: Men selv om du går ind for den ligeværdighed og gensidighed mellem dannelse og læring, så har du dog viet de sidste mange år til læringen gennem LP-modellen og projekter om synlig læring – altså med at iagttage og evaluere læring.

– Jeg blev leder af Laboratorium for forskningsbaseret Skoleudvikling og Pædagogisk praksis ved Aalborg Universitet, men det var ikke mig, der havde ansvar for LP. Det lå på UC Nordjylland, så det er en fejl i historieskrivningen.

– Men med hensyn til „Program for læringsledelse", så gør vi blandt andet det, at vi får data fra alle elever, alle lærere og alle forældre. De data gøres tilgængelige for alle lærere, pædagoger og ledere i form af såkaldte kvalitetsprofiler, så de kan se, om eleverne trives, og om undervisningen opleves som stimulerende, om eleverne lærer noget, om der er struktur i undervisningen, og om de får feedback. Det kombinerer vi med data fra lærerne: Både deres beskrivelse af eleverne, men også data om lærernes og pædagogernes arbejdsforhold og samarbejde.

– Vi får præsenteret det enkelte barn både fra barnets synspunkt og fra lærerens synspunkt. Det gør vi for at styrke lærernes professionelle dømmekraft. Det er det helt centrale begreb for os.

IKKE I TIDE OG UTIDE

LB: Jeg ved godt, du siger de her ting, og jeg har også læst, at du mener det, men...

– Jamen, tror du ikke på det? Du må tro på, hvad jeg siger.

Gennem et langt liv har man mange inspirationskilder. I dag er jeg meget optaget af en teori om Bounded rationality og af Herbert Simon, siger professor Lars Qvortrup.

LB: Jo, jo, men mange lærere oplever, at den del af deres arbejde, der handler om at skulle registrere, indtaste på den digitale læringsplatform og evaluere og afholde test, styrer mere og mere. Der bliver mindre tid til og fokus på den gode undervisning!

– Vi laver ikke test. Engang hvert andet år indsamler vi de data her. Vi gjorde det i 2015, og vi gør det i 2017 og 2019. Eleverne går ind på en portal og besvarer en række spørgsmål. Det varer ca. 30-40 minutter. Du bruger altså én elevtime hvert andet år. Det er nogenlunde det samme for læreren. Vi gør det jo ikke i tide og utide. Det handler om at få en viden, et vidensgrundlag, der kan styrke undervisningen.

LB: Jamen, i hvert fald oplever mange lærere, at det er meget styrende for deres praksis. Hvor kommer så selve styringsbestræbelsen fra?

– Jeg ved ikke, hvor den kommer fra. Det er ikke noget, du kan tillægge mig eller give mig skylden for. Jeg vil kun fremskaffe de data, der skal til for, at lærere og pædagoger kan undervise børnene bedst muligt. Kun det, der er nødvendigt. Men det er på den anden side rigtig vigtigt, at man kan se, at der er nogle skoler eller klasser, der klarer sig bedre end andre.

– Vi skal jo vide, hvad der foregår. Vi skal lære af hinandens succeser og problemer. Synlig læring går jeg i høj grad ind for. Synlig læring er omdrejningspunktet for enhver lærerpraksis.

– Jeg kan konstatere, at polariseringen er sket. Men det er ikke sket med min gode vilje. Jeg synes, det er en falsk modsætning.

Professor Lars Qvortrup, leder af Nationalt Center for Skoleforskning

Det kunne jo være, at ens undervisningspraksis ikke var hensigtsmæssig. Læreren må sætte sig i elevens sted og tænke over, om han opnår de resultater, som han gerne vil.

PÅDUTTEDE HOLDNINGER

Lars Qvortrup føler sig som nævnt ofte misforstået og påduttet holdninger, han ikke har.

– Jeg er træt af, at nogen siger, at der udelukkende er en diskurs, der handler om læring og ikke om undervisning. Jeg har altid sagt det modsatte. Dengang læringsdiskursen for alvor florerede i 90'erne, da var jeg én af de stærkeste kritikere af den, for alting er ikke læring, men undervisning med henblik på læring.

At tale om et pædagogisk oligarki, synes han „er helt ude i hampen".

– Jeg er ikke medlem af et oligarki, men jeg stiller gerne mine kundskaber til rådighed, hvis der er nogen, der efterspørger dem. En oligark er en person, der er kommet til magten med udemokratiske midler og hensigter. Jeg arbejder som seriøs forsker.

Lars Qvortrup siger også, at han ikke er så Grundtvig-skeptisk, som han kritiseres for at være.

– Jeg er træt af at blive hængt op på en gammel udtalelse om „den grundtvigske ursuppe". Den er brugt mod mig en million gange. Det var ikke ment som et nedsættende begreb. Det er bare en misforståelse. Og interviewet er vel otte år gammelt. Det er gammelt gods at blive ved med at hive frem.

Udtalelsen stammer fra et interview i Weekendavisen fra 2007 eller 2008.

– Jeg blev spurgt om, hvad det er for en tradition, vi har på læreruddannelsesområdet. Så sagde jeg, at seminarietraditionen var udfordret af nye toner om forskningsbaseret læreruddannelse. Jeg prøvede at klargøre, at der altså var to positioner i debatten. Når jeg så brugte det udtryk med „den grundvigianske ursuppe", så har ►

det undret mig lige siden, at det bliver opfattet som et skældsord.

Endelig er Qvortrup også træt af at blive hængt ud som Luhman-ideolog.

– Jeg er ikke Luhmanianer på den måde, at jeg har en bestemt tilgang, der lyder som en ideologi eller en trosretning.

– Jeg prøver at benytte mig af de teoretiske virkemidler og tilgange, som er hensigtsmæssige i forhold til det stof, jeg arbejder med. En forsker er faktisk en slags højt specialiseret håndværker. En teori er ikke en trosretning, men et værktøj.

JEG ER IKKE PRÆST

Lars Qvortrup fastholder, at der i den pædagogiske forskning ikke er tale om et bestemt herredømme med én bestemt retning.

– Det er fuldstændig forkert. Der sidder ikke en eller anden systemteoretisk Luhmannklub og gør et eller andet.

– Jeg kan i øvrigt også sige, at den såkaldt systemteoretiske tilgang spiller en meget beskeden rolle. Også på min egen aktuelle forskning. Jeg er meget mere empirisk orienteret, end jeg er orienteret mod en eller anden bestemt teori. Luhmann har aldrig spillet nogen dominerende rolle blandt pædagogiske sociologer. Der er mange flere, der abonnerer på fransk sociologisk teori eller filosofi. Mange er inspireret af Foucault og af Bourdieu, men jeg er selv først og fremmest – og der er også sket et skifte – jeg forsøger at arbejde meget mere empirisk. Jeg vil gerne forholde mig til ting, jeg kan se, data, jeg har, eller kendsgerninger, jeg kan støve op. De der data skal selvfølgelig fortolkes, og der må man jo se, hvad der giver mest mening.

LB: Er det ikke lidt for bekvemt at fastholde, at du alene er empiriker. Det siger Niels Egelund også. Men der er jo forskel på, hvad I beskæftiger jer med, hvad der egentlig optager jer og hvad I værdsætter! Man har noget, der driver én, en eller anden grundlæggende livsholdning eller …

– Hvis det, der drev mig som forsker, var min livsholdning, så skulle jeg være præst. Men jeg er ikke præst. Jeg er forsker.

– Jeg må hele tiden sørge for, at de livsholdninger, jeg måtte have, at de udfordres af den empiriske viden, jeg kan iagttage. Der er jo hele tiden en dialektik mellem en måde at observere tingene på og så tingenes egen natur eller karakter.

RATIONELT OG ROMANTISK

LB: Men der er også en overordnet dialektik mellem noget meget rationelt og noget romantisk, som gennem kulturhistorien bølger frem og tilbage. Her tilhører du vel den rationalistiske del…

– Det kommer an på, hvad du mener med rationalistisk. „Rationelt" er meget bredt, men „rationalistisk" er mere snævert i retning af, at man mener, man kan kortlægge meget enkle årsag-virkning-sammenhænge.

– Et af mine yndlingsbegreber i den forbindelse er ét, som en amerikansk forsker og nobelpristager Herbert Simon udviklede, som hedder Bounded Rationality. Altså begrænset rationalitet.

– Inden for vores område, det sociale område i bred forstand og undervisning og læring i snævrere forstand, kan du ikke tale om, at hvis man gør sådan og trykker på den knap, så kommer der den form for læring ud af det. Det er nonsens. Derfor taler man om „bounded rationality", begrænset rationalitet, hvilket betyder, at vi har nogle mål, men vejen fra en indsats til målet er meget mere kompleks, end sådan en kausalkæde kan godtgøre.

– Hvis det, der drev mig som forsker var min livsholdning, så skulle jeg være præst. Men jeg er ikke præst. Jeg er forsker.

Professor Lars Qvortrup, leder af Nationalt Center for Skoleforskning

– Med New Public Management har man haft en forestilling om en simpel rationalitet, en simpel kausalvirkning. Hvis vi bare får lærerne til at undervise lidt hurtigere eller lidt mere effektivt, så kommer der mere effekt ud af det. Det er total forkert. Det er én af grundene til at NPM ikke virker i den danske folkeskole. Det var også NPM, der dominerede i USA under Bush-reformen „No child left behind". Det virkede ikke. Der kom ikke bedre skoler ud af det, men dårligere skoler.

IKKE FOR ELLER IMOD GRUNDTVIG

– Men det betyder ikke, at jeg er romantiker, for jeg ved ikke, hvad du mener med romantiker.

LB: Du kan ikke lide Grundtvig, vel?

– Det er jo noget, som er blevet skudt mig i skoene. Jeg bliver sat i bås. Nogle gange er uddannelsesdebatten meget forenklet. Om Grundtvig kan man sige, at han er en voldsom kompleks figur. Det giver ikke mening at være for eller imod Grundtvig.

LB: Grundtvig har blandt andet skrevet: „Skolen udtrykker det frieste af alle forhold, for undervisningens held beror ustridigt på lærers og lærlingsvilje…" Vidste vi tidligere noget om praktisk pædagogik, som vi har glemt? Grundtvig, Det sthyrske cirkulære, Rewentlow-brødrene, Kold!

– Det sthyrske cirkulære fra april 1900! Det kan jeg godt sige dig, det er meget metodeanvisende. Det anviste for eksempel anskuelsesbaseret undervisning som en metode, man skulle bruge i 1.-3. klasse. I den forstand var det et rigidt cirkulære.

– Den anden ting er det med lærer og lærling, som du så smukt siger. Der er du inde på noget fuldstændig centralt, nemlig det, man kunne kalde det pædagogiske dilemma.

– Det er klart, at du på den ene siden uddanner eleven, så eleven kan udfolde sin egen frihed, på den anden side er der altså ikke symmetri mellem lærer og elev. Læreren ved mere, læreren har ansvar for at lede en klasse, for at stimulere børnene til at tilegne sig viden og færdigheder. Det er vigtigt at fastholde det dilemma. Du kan ikke blive domptør, der dresserer børnene, for så vil du ødelægge det, du er i gang med.

– Der skal naturligvis være mål for undervisningen. Jeg synes også, det er en god ide at kalde de mål for læringsmål, hvis vi mener det i bred forstand. Mål for kundskaber og færdigheder. Læring som det, der skal stimuleres af undervisning. De læringsmål må ikke blive for snævre og rigide. Så ødelægger vi frihedsgraderne i undervisningen, hvilket er forudsætningen for, at man som lærer udfolder sin professionelle dømmekraft.

BOUNDED RATIONALITY

LB: Men hvis du skulle sige lidt om dig selv – ikke som empiriker men som teoretiker, så er det vel Luhmann du primært står i gæld til, ikke?

– Jeg var ligesom mange andre optaget af Marx og marxisme i 70'erne, og det begyndte i stigende grad at genere mig. For det første kunne jeg se, at det langt fra var en udtømmende måde at forklare verden på. For det andet var mange såkaldte marxister enormt intolerante. Så var jeg ligesom så mange andre optaget af Frankfurterskolen, Habermas, Horkheimer, Adorno og kritisk teori. På et tidspunkt syntes jeg også, at det blev lidt for indskrænket, og så var det meget spændende at læse den, der stod i opposition til det, nemlig Niklas Luhmann, og Luhmann har jeg så været inspireret af i en årrække – fra omkring år 2000 og ca. 10 år frem.

– I dag er jeg som nævnt meget optaget af en teori om Bounded rationality og Herbert Simon. Gennem et langt liv har man mange inspirationskilder. Men jeg har altid haft en opfattelse af, at jeg ikke repræsenterer en isme. Jeg tror, det vil være dårligt for kvaliteten af det videnskabelige arbejde, jeg laver.

HATTIES EFFEKTLISTE IKKE INTERESSANT

LB: Er det ikke svært at bruge Hatties effektlister til noget, når effekten af målstyring skal sammenlignes med effekten af lærerens troværdighed eller klassestørrelsens betydning?

– Nu forstår jeg ikke, hvor du vil hen, for den der lange liste spiller jo ikke nogen rolle i Program for læringsledelse. Vi prøver at karakterisere de styrker og svagheder der er i de enkelte

klasser, på de enkelte skoler og i de enkelte kommuner, og den viden stiller vi til rådighed for alle medarbejdere.

– Vi sidder da ikke med en liste over effektmål. Så den der diskussion om Hatties liste fra Visible Learning med effektmål, den må du jo tage med nogen, der synes, det er interessant.

LB: Men det synes du jo, gør du ikke?

– Nej, jeg synes, det er interessant at gøre læring synlig. Vi bruger ikke effektlister. Det er én af de ting, hvor jeg får skudt nogle ting i skoene, som jeg ikke går ind for.

LB: Men er du ikke glad for Hatties effektliste og har den i baghovedet og orienterer dig efter den?

– Hatties effektliste, den er fra Visible Learning, og den er et resultat af de omfattende metaundersøgelser i hele verden, som Hattie har foretaget. Det kan være interessant som planlægger, hvis ressourcerne ikke er ubegrænsede, at vide hvad der er vigtigst: at have en klassestørrelse på 28 eller 25, eller er det at give et efteruddannelseskursus eller at lave en tolærerordning.

– Men jeg render ikke rundt med Hatties Visible Learning som en slags bibel i lommen. Det er meget mere interessant at gøre læring synlig for lærerne.

SYNLIG LÆRING

LB: Hvad er problemerne ved synlig læring, for der er jo noget, der ikke kan gøres synligt!

– Der er to problemer. For det første er det et problem at tro, at kun det, der er nemt at måle, er vigtigt. Det er ikke rigtigt. Der er også vigtige ting, som ikke kan måles. Der skal være en balance. Det understreger Hattie i øvrigt også selv.

– Den anden ting er, at vi ikke må måle eller målsætte os ihjel. Ikke overimplementere. For mange mål svækker udøvelse af den professionelle dømmekraft. Hvis der er en masse delmål, der skal krydses af, så bliver du en mekanisk aktør. Hvis målfastsættelsen løber løbsk, så reducerer du lærerens mulighed for at improvisere og udøve dømmekraft, fordi dømmekraften både baserer sig på den viden, du har med ind i klasselokalet, men også på refleksionen over det, der sker i klasserummet fra øjeblik til øjeblik.

DATA IKKE EN HELLIG GRAL

– Det, der ikke umiddelbart kan måles på samme skala, er f.eks. kreativitet, evnen til samarbejde, sociale kompetencer, og det er blevet vigtigere i vores samfund, end det var for 50 år siden. Det er vigtigt at kunne se ud over egen næsetip, og Peter Kemps begreb om verdensborgeren er også vigtig. Det er vigtigt at have for øje, om vi lykkes med det. At du også kan se, om en klasse udvikler disse kompetencer.

LB: Hvem er det vigtigt for? Som lærer kan man tit mærke det!

– Men nogle gange er det sådan, at det, vi mærker, snyder os. Selv den bedste lærer kan tage fejl.

LB: Men data kan også snyde!

– Selvfølgelig. Ih, du milde. Data er potentielt set lige så mangelfulde eller fejlbehæftede som andre kilder. Det er jo ikke sådan, at data lige pludselig er en slags hellig gral.

– Derfor er det enormt vigtigt, og det gør vi meget ud af i „Program for læringsledelse", at man er kritisk i sin brug af data. Den, der har lavet spørgeskemaerne, har jo også ubevidste, forudfattede meninger om, hvad der skal spørges om. Hvis ikke spørgsmålene er hensigtsmæssige, så får vi nogle resultater, som måske er gyldige på de præmisser, der er stillet op, men måske er præmisserne ikke gode nok. Derfor skal man være lige så kritisk med data, som man er i brugen af sine erfaringer.

NEW PUBLIC MANAGEMENT HAR KAMMET OVER

LB: Men hvis du gerne vil pointere lærernes kritiske sans, er det så ikke et problem, at vi har fået en så stærk styring og hierarkisering på skolerne, at lærerne ikke tør sige noget eller føler, de ikke kan trænge igennem med deres kritik!

– Når det handler om skolelederen og læreren, så synes jeg, det er et fremskridt, hvis lederen er pædagogisk leder eller faglig leder, ligesom en god mester. Ligesom en god sølvsmed er faglig leder for sine svende.

– Det er jo blevet tydeligere, at det her med god, faglig ledelse er kommet til at spille en større rolle. Det, vi kan se i vores tal, er, at mange ledere synes, de bruger for megen tid på administrative opgaver, de er til for mange møder og udfylder for mange skemaer til forvaltningen, og de vil meget hellere bruge mere tid på at sætte en pædagogisk dagsorden, udvikle pædagogiske aktiviteter, lave noget klasseobservation og give feedback til lærerne.

LB: Men er du uenig i, at hierarkiet og styringskæden er blevet meget stærkere, end tidligere.

– Det, jeg selv oplever, som vi også drøfter en hel del, det er, at der var en periode, helt tilbage i 1980'erne, hvor New Public Management voksede vældig meget frem. Det gjorde det delvist af gode grunde. Der var megen misledelse i den offentlige forvaltning. Men nogle af de styringstiltag, man iværksatte, har i voldsom grad kammet over.

– En af de ting, der er helt indlysende, er, at man i den hårde udgave af NPM ikke anerkendte, at det, vi laver som lærere og pædagoger og som socialmedarbejdere, er så komplekst, at vi ikke kan lave rigide regler, og at det ikke duer med meget simple incitamentsstrukturer.

– Straffeforanstaltninger virker heller ikke ret meget. Nej, det der for alvor styrker skolen, det er, at lærerne bliver dygtigere.

– Det, som var et fejlgreb af dimensioner, og det tror jeg, der er samstemmende enighed om, det var, at man samtidig med en folkeskolereform gennemførte en lockout af lærerne. For den gruppe, der om nogen skulle bære folkeskolereformen igennem, følte sig solgt til stanglakrids. Det var virkelig, virkelig et fejltrin.

HVAD BETYDER OLIGARKI?

Fåmandsvælde, fra 400-t. f.Kr. Navn på styreformen i græske bystater, hvor få personer eller familier udøvede den politiske magt. (...)

I dag anvendes oligarki også i en anden betydning, hvor det ikke betegner en styreform, men en ledelsesstil i organisationer og institutioner som politiske partier, fagforeninger og korporationer, hvor få personers langvarige virke i og viden om en organisation kan have en selvforstærkende effekt mht. magtkoncentrationen hos nogle få.

Kilde:
Den store danske, Gyldendal

DEN NEDTONEDE FORMÅLSPARAGRAF

LB: En anden ting, der er slået fejl, er vel, at der ikke er overensstemmelse mellem reformens fokus og folkeskolelovens formålsparagraf! Nogle af formålets mere dannelsesmæssige elementer er i reformteksten tonet ud til fordel for et fokus på læring.

– Men det er ikke noget nyt, at formålsparagraf og målformuleringerne ikke er synkroniserede. Det kan du føre helt tilbage til 70'erne. Det synes jeg selv er mærkeligt.

– Der har indtil 70'erne altid været en dobbelthed af nytte og fri borgerlighed i formålserklæringerne efter grundloven. Det, der skete i 1974, var at nytteperspektivet forsvandt til fordel for en mere fri selvudfoldelse.

Lars Qvortrup har en pointe i, at nytteperspektivet er vendt tilbage med den seneste skolereforms tre overordnede mål, selv om der ikke kunne skaffes politisk flertal for at ændre folkeskolelovens formålsparagraf. Og der er efter hans mening brug for både nytte og mål, selv om den 67-årige skoleforsker i sit personlige liv har højere aspirationer. For hvad betragter mon Qvortrup som den vigtigste dyd i det hele taget?

Det skrev han om i 2008 i en fast spalte, som dagbladet Information dengang kørte, og hvis det stadig står til troende, så er der to dyder, som hitter på hans personlige liste. Den ene er at brænde for en sag. Den anden er dannelse!

Anne-Mette Kæseler Jensen
Formand
Tlf. 23301268

Dennis Vikkelsø
Næstformand
Tlf. 26292099

Niels Munkholm Rasmussen

Charlotte Holm

Peter Hougaard

Ida Holm Clemensen

Tine Steendorph

Anette Essler Helmer

Anders Sund Pedersen

OLF MENER

af Charlotte Holm, styrelsesmedlem Odense Lærerforening, hovedstyrelsesmedlem DLF

Har inklusionen spillet fallit?

ARBEJDET MED INKLUSION har igennem mange år været en af de største udfordringer for lærerne i folkeskolen. Derfor er det også et område, som Odense Lærerforening har fastholdt et fokus på. Dette har bl.a. resulteret i den undersøgelse, som vi har afviklet i januar. I den forbindelse vil vi gerne sige tak til alle de mange medlemmer, som har svaret på undersøgelsen. Det er afgørende, at medlemmerne involverer sig i foreningens arbejde, hvis vi skal lykkes med at ændre inklusionsdagsordenen.

Undersøgelsen viser, at de elever, der har allermest brug for hjælp, ikke får den kvalificerede støtte, de har behov for. Dette har stor negativ betydning for den inkluderede elevs trivsel og udbytte af undervisningen, men i høj grad også for resten af klassen.

Følgende tre svar fra undersøgelsen finder vi stærkt bekymrende:

- 86% svarer, at de har elever, der ikke får den særlige støtte de har brug for. Dette tal er steget fra 75% i 2014.
- 69% svarer, at de ikke har mulighed for at få kvalificeret hjælp til inklusionsopgaven.
- 71% svarer, at de ikke oplever at der er en særlig strategi for arbejdet med inklusion på skolen.

Ud fra undersøgelsen kan vi konkludere, at lærerne oplever, at de står alene med inklusionsopgaven uden at kunne få den kvalificerede hjælp, der er brug for. Den meget alvorlige og uholdbare konsekvens er, at vi taber mange elever. Elever, der ikke får de muligheder videre i livet, som de har krav på. Den oplevelse af at stå med en umulig opgave, der ikke kan lykkes, lægger et helt urimelig pres på lærernes arbejdsmiljø.

For at vi som lærere kan lykkes med inklusionsopgaven, er der brug for nye målrettede og tilstrækkelige resurser til skolerne:

- Bedre mulighed for co-teaching
- Mere målrettet efter- og videreuddannelse
- Specialiserede undervisningstilbud
- Lavere klassekvotienter

Det er et kommunalt politisk ansvar, at folkeskolerne får mulighed for at lykkes med inklusionsopgaven – både ud fra et menneskeligt og samfundsmæssigt hensyn. Dette skal der være fokus på i den kommende valgkamp. Styrk folkeskolen!

Tillidsfolket på kursus

Dynamiske Mette Uhrnfeldt, der selv er lærer, fik med sine musikalske tillidsøvelser løsnet lidt på tillidsrepræsentanternes og arbejdsmiljørepræsentanternes evalueringsmuskler.

Efter en heftig omgang gruppearbejde – med blandt andet evaluering af lokalaftalen og snak om kommunale budgetter – på i alt to gange tre timer, havde Odense Lærerforening fået musikalske Mette Uhrnfeldt til at forestå noget understøttende undervisning for TR og AMR-folket med røre-gøre ting, flerstemmig George Michael-sang og svedig saxofonfræs. Kursusdagen blev holdt på Dalum Landbrugsskole den 15. december med efterfølgende julefestmad.

Generalforsamling med beretning, Bondo og Brandt

GENERALFORSAMLING // Danmarks Lærerforenings formand og TV-2's forsanger gæster Odense Lærerforenings generalforsamling den 10. marts 2017.

tekst: ERIK SCHMIDT

ODENSE LÆRERFORENINGS GENERALFORSAMLING 2017 afholdes fredag den 10. marts kl. 16.00 i Koncertsalen på Radisson Blu H.C. Andersens Hotel.

Dørene åbnes kl. 15.30, og der vil være lidt godt til ganen til musik af Lockout-bandet.

Efter formandens beretning vil der være oplæg fra:

Anders Bondo Christensen, formand i Danmarks Lærerforening

Steffen Brandt, forsanger i TV-2 (som et led i initiativet „Hvad skal vi med skolen?")

Efter generalforsamlingen er der fest med spisning og efterfølgende musik med bandet *After Apes*.

Festen er for medlemmer, det koster 100,- kr at deltage. Du skal tilmelde dig via din TR. Hvis du ikke er tilknyttet en skole, skal du henvende dig til sekretariatet på Klaregade 19, 2. sal, tlf 6612 6890.

Bilag til generalforsamlingen offentliggøres løbende.

Anne-Mette Kæseler Jensen – kommer!

FORELØBIG DAGSORDEN

Kl. 16.00: Velkomst, fællessang og formalia. Efter formandens beretning vil der være to oplægsholdere:

Anders Bondo Christensen,
formand i Danmarks Lærerforening
Steffen Brandt, forsanger i TV-2, som et led i initiativet „Hvad skal vi med skolen?"

1. Valg af dirigent
2. Godkendelse af forretningsorden og stemmetællere
3. Formandens beretning.
   Den skriftlige beretning og oversigt over udvalgenes arbejde findes på hjemmesiden og på Skolekom
4. Regnskab, herunder regnskab for Særlig Fond
5. Indkomne forslag
   (*frist: 24. februar kl. 12.00*)
6. Fastsættelse af frikøb/vederlag til styrelsesmedlemmer og tillidsrepræsentanter, jf. § 16
7. Forelæggelse af budget og fastsættelse af kredskontingent
8. Eventuelt

Anders Bondo Christensen – kommer!

Steffen Brandt – kommer!

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være sekretariatet i hænde senest den 24. februar kl. 12.00.

Dørene åbnes kl. 15.30. Der serveres kaffe og brød. Alle er velkomne.

Efter generalforsamlingen er der spisning med efterfølgende musik og dans for tilmeldte medlemmer, der forud har betalt for arrangementet.

Arrangementet annonceres bl.a. på hjemmesiden.

Styrelsen
Anne-Mette K. Jensen

BUDGETTET SKRUMPER

BUDGET 2017 // 27,1 mio. kr. mere til folkeskolen og 56 nye stillinger blev der først annonceret. Nu er det i stedet 20,7 mio. kr. i merbudget, hvilket svarer skønsmæssigt til 43 stillinger. Nyt velfærdsværn skal beskytte mod store økonomiske udsving.

tekst: ERIK SCHMIDT

BERETNING

56 NYE kollegaer til Odenses folkeskoler! Sådan var kommunens udmelding, efter at det var lykkedes et flertal i Odense Byråd med Socialdemokratiet i spidsen at få lov til at hæve skatten med i første omgang ½ procentpoint. Til næste år med endnu ½ point, hvis alt går vel, så den samlede skattestigning bliver på 1 procentpoint.

Men nu er der sket en justering i skolebudgetterne. De seneste tal fra B&U-forvaltningen viser, at der regnes med at tilføre skolerne et nettobeløb på 20.702.690,- kr. i 2017 i stedet for det annoncerede beløb på 27.131.000,- kr. Det svarer til rundt regnet 43 stillinger i stedet for de annoncerede 56. Odense Lærerforenings formand, Anne-Mette Kæseler Jensen er ærgerlig over ændringen og finder det besynderligt af kommunen at udmelde antallet af stillinger, inden økonomien er helt på plads.

Rådkvinde Susanne Crawley svarer på forespørgsel fra LærerBladet om grunden til skrumpningen i en mail, at det ikke er helt nemt at forklare, men det korte af det lange er, at Børn- og Ungeudvalget har besluttet af omprioritere midler til flere hænder til klubområdet, tidlige sociale indsatser til børn i skolealderen og større faglighed i vikardækningen.

Besparelserne på DSA (dansk som andetsprog) på 7 mio. kr., modsvares tilsyneladende af en tilførsel på 7 mio. kr. til „tidlige sociale indsatser".

Midlerne til disse sociale indsatser tilføres ifølge forvaltningen sundheds- og forebyggelsesområdet og skal blandt andet anvendes til en styrket PPR-indsats.

BØRN- OG UNGEUDVALGETS BUDGET 2017

I alt	2.859.898.000,- kr.
Heraf skole	1.394.945.000,- kr.

LANG VEJ OP

Odense Lærerforening har håbet på, at de tilførte midler til skoleområdet kunne give lærerne bedre mulighed til forberedelse ved at sikre et lavere undervisningstimetal.

Men det har også været et ønske med fokus på co-teaching og tolærertimer, med større

Borgmester Peter Rahbæk Juel og byrådet har for at undgå de største økonomiske udsving vedtaget at etablere et såkaldt velfærdsværn på 50 mio. kr. frem mod budget 2018.

faglighed i vikardækningen og større medarbejdertrivsel.

Medarbejdertrivsel er i 2017 simpelthen skrevet ind i budgetforligsteksten, ligesom Hovedudvalget, der er det øverste samarbejdsorgan i kommunen, har sat det på dagsordenen.

– Det er klart, at de tilførte midler ikke kan løse alle problemer her og nu siger Odenseformanden.

43 stillinger svarer stort set til, at hver skole får tilført 1 1/4 medarbejder mere.

– Det har været et langt og sejt træk at nå til en politisk erkendelse af, at der skal investeres flere stillinger i folkeskolen, så der er da tale om et glædeligt vendepunkt. Men efter flere år med massive besparelser er der lang vej op!

Fra 2010 til 2014 blev der på B&U-forvaltningens budgetramme skåret omkring 400 mio. kr. Generelt udgør udgifter til skolen omtrent halvdelen af B&U-udvalgets samlede budget.

BUFFER SKAL TAGE SPIDSEN AF ØKONOMISKE UDSVING

Selv om et flertal i byrådet i Odense har besluttet at hæve skatteprocenten, er det ikke givet, at Odense i årene fremover kan fastholde kursen med at afsætte flere midler til folkeskolen. I 2018 kommerder en ny udligningsrform, som kan ændre forudsætningerne for Odenses økonomi, og der er betydelig usikkerhed om økonomien for forsørgelses- og sikringsydelser. Det sidstnævnte betegnes af politikere som „den entydigt største udfordring i Odense lige nu". Derfor har byrådet vedtaget at etablere et såkaldt velfærdsværn på 50 mio. kr. frem mod budget 2018. Værnet skal ifølge forligspartierne mindske risikoen for, at velfærdsområderne bliver ramt af nye væsentlige besparelser i de kommende år.

Det skal med andre ord fremme trivselen og give arbejdsro for medarbejderne på velfærdsområderne og i skolerne.

Midlerne hertil skal komme fra en reduktion af budgetrammerne i Borgmesterforvaltningen med 15 mio. kr., i By- og Kulturforvaltningen med 15 mio. kr., med 8 mio. kr. i tværgående udgifter og 12 mio. kr. til fordeling i blandt samtlige forvaltninger. Heraf skal B&U-forvaltningen finde 4,7 mio. Ca. 1 mio. kr. ender ude på skolerne.

Forligspartierne satser også på en yderligere besparelse på administrationsomkostningerne på 20 mio. kr fra 2018 og fremefter.

Dennis Vikkelsø, der er næstformand i Odense Lærerforening og medlem af Hovedudvalget i kommunen, betragter velfærdsværnet som udtryk for, at kommunen er begyndt i højere grad at tage ansvar for medarbejderne, men han er opmærksom på, om det medfører, at flere administrative opgaver havner hos lærerne.

– Der kan godt ske en opgaveglidning fra ledelse til lærere, og det skal vi være opmærksomme på ikke sker! Det vil nemlig være i strid med hensigten i budgettet.

Venstre vil styrke almenundervisningen

BUDGET // Partiet Venstre vil afsætte 9 mio. kr. mere om året til skolen, siger Bo Libergren. Partiet vil reducere dansk som andetsprog.

tekst: ERIK SCHMIDT

BUDGETTET FOR DET kommende skoleår udmeldes midt i marts, og partiet Venstre har fået B&U-forvaltningen til at beregne konsekvenserne af partiets budgetforslag 2017 opgjort pr. skole sammenlignet med det vedtagne budget 2017

Venstres forslag indebærer ifølge Bo Libergren et 9,6 mio. kr. større budget for folkeskolerne i 2017/18 end det vedtagne.

Hovedforskellene mellem Venstres forslag og det vedtagne budget 2017 er, at Venstre har foreslået et større budget til fagtimer, at partiet har afvist flertallets besparelse på skoler med høje klassekvotienter, og at det har foreslået at målrette undervisningen i dansk som andetsprog til de elever, der har været i Danmark mindre end 5 år.

Samlet set reducerer det forskellen mellem hvad den skole, der får mest pr. barn, får i mer-

Bo Libergren, der er medlem af B&U-udvalget for partiet Venstre, foreslår et større budget til fagtimer.

budget i forhold til den skole, der får mindst pr. barn fra 91% til 71%. For den enkelte skole kan det have store konsekvenser. Således vil Abildgaardskolen miste 8% og H.C. Andersen Skolen 6% af sit budget, mens Åløkkeskolen som den mest profiterende skole ville få et budget, der var 7% højere.

Der er altid en computer til læreren

Der er centrale midler, så lærerne altid er sikret en computer, der virker, men mærket og typen afgøres af skolelederen.

tekst: DENNIS VIKKELSØ

SPØRGSMÅL OG SVAR (Q & A) om lærercomputere.

Odense Lærerforening har stillet Odense Kommune et par spørgsmål om den løbende fornyelse af lærercomputere. Her er svarene:

Q: – Er der en central plan for, hvordan lærercomputerne løbende fornyes, eller ligger opgaven som en lokal prioritering?

A: – Lærercomputerne udskiftes, når de ikke virker længere. Lærerne skal henvende sig til ITD på Klosterbakken, og de afgør, om computeren skal udskiftes. (ITD flytter i øvrigt til februar til Egeparken).

Q: – Er der centralt sat penge af til den løbende fornyelse? Eller skal det prioriteres i de lokale skolebudgetter?

A: – Ja, der er afsat centrale midler, så lærerne altid har en computer, der virker.

Q: – Er der nogle beslutninger, der gør, at typer af enheder (laptop, iPad, MacBook mv.) eller mærker (f.eks. Mac, Lenovo mv.) skal prioriteres frem for andre - eller ligger prioriteringen lokalt?

A: – MacBook koster ca. 3.000 kr. mere i indkøb, så det er op til skolelederen at afgøre, om det er nødvendigt for læreren at have en sådan.

AKTUELT KVARTER

"Det er vigtigt at få set på, om der virkelig er gået styringsfetischisme i den i kommunerne."

KL-direktør Arne Eggert,
Folkeskolen.dk, 25. 1. 2017

Skoleledernes erfaringer med lokalaftaler

„LOCKOUTEN OG L409 skabte et vakuum for skolerne, lærerne og DLF. Der har derfor været lange processer med at skabe nye rammer for dialog og grundlag for arbejdstilrettelæggelsen, hvor lærerne ønsker et værn mod det det grænseløse arbejde, og hvor forvaltninger og skoleledere ikke ønsker for fastlåste aftaler.
Aftaler er der så alligevel kommet adskillige steder, bl.a. i de store byer København og Odense, som følge af politiske kovendinger og ønsker om mere ro. Det er forskelligt, hvad det har betydet, men i Odense fx måtte skemaer og anden planlægning laves om ret abrupt."

Skolelederforeningen.org,
12. 1. 2017

Bondo igen formand for de kommunalt ansatte

DET BLIVER lærerformand Anders Bondo, der skal stå i spidsen for overenskomstforhandlingerne i 2018 på vegne af samtlige ansatte i kommuner og regioner. Han er i dag blevet genvalgt som formand for Forhandlingsfællesskabet for to år.

Folkeskolen.dk,
19. 12. 2016

Mere magt til lærerne

„LÆRERNE SKAL fremover have mere magt over deres eget arbejde, mente Jesper Fisker, og embedsmændene i kommune og stat skal have mindre at skulle sige. Lærerne skal have mere autonomi, ellers kan det gå galt på uddannelsesområdet."

Undervisningsministeriets departementschef Jesper Fisker til Folkeskolen.dk,
16. 1. 2017

Mål skal være middel for læreren

„DET ER, når læringsmålene bliver anvendt som styrings- og implementeringsredskab, at det bliver et problem. Og vi i ministeriet holdt for længe fast ved begrebet „læringsmålstyret undervisning". Hvordan kan vi arbejde med målene, så de bliver et middel for læreren i stedet for et mål i sig selv? Der har der været meget i de enkelte kommuners håndtering og også i ministeriets vejledning om, hvordan det skulle gøres, som har været for dårlig og har givet anledning til forvirring", siger Arne Eggert.
Arne Eggert skiftede den 1. november fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling til KL.

Fagbladet Folkeskolen,
2. 12. 2016

Fagforbund bruger nyt våben

„FAGBEVÆGELSEN OVERVEJER sympatikonflikter i forbindelse med næste års overenskomstforhandlinger.
Fagbevægelsen forbereder sig på at kunne iværksætte sympatikonflikter, hvis et fagforbund udsættes for pres, hvor overenskomst systemet f.eks. bliver brugt til at skaffe finansiering til reformer af den offentlige sektor."

Politiken,
d. 21. 1. 2017

Ikke tid nok

„DE NYE forenklede Fælles Mål blev skrevet i hast, og der er ikke blevet gjort nok ud af afklare begreber og at vejlede skoleverden i, hvordan målene skal bruges.
Sådan lyder det fra Jeppe Bundsgaard, der i 2014 var med til at skrive de nye mål for danskfaget."

Folkeskolen.dk,
17. januar 2017

Man vil styre det ustyrlige

TIDLIGERE STYREDE man gennem rammerne: Antallet af timer for lærere og elever i de forskellige fag. Men med folkeskolereformen er det forandret:
„Man prøver at styre efter nogle pejlemærker for relationen. Man vil gerne have en særlig form for refleksivitet i lærernes møde med eleverne. Der skal være læringsmål og en særlig måde at evaluere på. Styringen begynder at sætte nogle krav til der sker i relationen - mere end bare til rammerne. Det er fantastisk modsætningsfyldt", siger Klaus Majgaard.

Tidligere B&U-direktør i Odense, nuværende højskoleforstander Klaus Majgaard til Folkeskolen.dk,
2. 2. 2017

Helle Thornings fortalelse

"DA VI besluttede lockouten, vidste vi godt, at den formentlig ville komme til at ligge oven i første maj." Sådan sagde tidligere statsminister Helle Thorning-Schmidt i et interview i Politiken søndag.
Efterfølgende har Helle Thorning-Schmidt fået Politiken til at ændre i citatet, så det nu lyder: "Da vi besluttede at afslutte lockouten, vidste vi godt, at den formentlig ville komme til at ligge oven i første maj."
Et meget afgørende og meningsfyldt citat er visket ud og afløst af ren volapyk.

DLF, facebookopdatering,
16. 12. 2016

AKTIVITETSKALENDER 2017 FOR FRAKTION 4
PROGRAM FOR FØRSTE HALVÅR 2017

JANUAR	31.	**MØDE**	Planlægningsmøde
FEBRUAR	28.	**MØDE KL. 15.15**	„Glimt i øret", barndom i 50'erne og 60'erne. Pensioneret provst Palle Jensen fortæller.
MARTS	28.	**UDFLUGT KL. 14.00**	Rundvisning i Odeon, det nye musikhus, med efterfølgende kaffe i caféen. Max. 40 deltagere. Tilmelding senest 3. marts til Inge Krause på tlf. 31951651 eller pr. mail: ingekrause2003@yahoo.dk
APRIL	25.	**MØDE KL. 15.15**	„ Jagten på tindernes konge". Bente Andersen fortæller om en fantastisk ibex (stenbuk) jagttur til Kirgisistan. Foredraget bliver ledsaget af flotte billeder fra en hel anden verden end vores.
MAJ	15.-18.	**REJSE**	Forårsrejse til Læsø sammen med de øvrige fynske kredse. Tilmelding senest 1. februar.
MAJ	30.	**UDFLUGT**	Sommerudflugt til Aarhus, den europæiske kulturhovedstad, bl.a. med besøg i vikingeafdelingen på Moesgaard. Udførligt program følger.

Hvor intet andet er nævnt, foregår møderne på Skt. Klemensskolen, hvor der er en deltagerbetaling på 20 kr.
HUSK: Altid tilmelding til månedsmøderne senest fredagen før til: Inge Krause, tlf.: 3195 1651 eller mail: IngeKrause2003@yahoo.dk

VI RINGER TIL BENT!

SOSU-SKOLEN // Irene S. Jensen er seminarieuddannet lærer og tillidsmand, men arbejder på Sosu-skolen og er én ud af seks tillidsrepræsentanter fra forskellige fagforeninger.

tekst: ERIK SCHMIDT

BERETNING

IRENE SIGGAARD Jensen er seminarieuddannet lærer og tillidsrepræsentant på Social og Sundhedsskolen, Fyn. Hendes job afviger dog en del fra folkeskolelærernes. Hun arbejder nemlig på Social og Sundhedsskolen Fyn, som uddanner social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter og pædagogiske assistenter. Foruden afdelingen på Athenevænget har skolen også afdelinger i Middelfart, Svendborg og på Vestre Stationsvej i Odense.

Sosu-skolen har været i gennem tre afskedigelsesrunder, og senest er ca. 55 medarbejdere fra forskellige faggrupper blevet afskediget. Det svarer til næsten en tredjedel af den samlede personalestab.

– Det har været slemt, og det er det stadig. Det er forfærdeligt for den enkelte underviser og har jo også konsekvenser for den øvrige organisation, siger Irene.

– En af årsagere ligger i den nylige aftalte dimensioneringsaftale i trepartsforhandlingerne, der begrænsede antallet af praktikpladser på nogle af områdets uddannelser. En anden er, at erhvervsskolernes undervisningstaxameter er blevet beskåret med 2 % årligt, hvilket har fået konsekvenser for skolens samlede økonomi.

– Desværre har vi ikke nogen at klage til. Man kan kun appellere til kommunerne og regionen om at oprette flere praktikpladser.

FLYDENDE SKEMAER

På skolen har man nu valgt at se fremad og er lige nu i gang med at planlægge nye uddannelsesforløb og opbygge ny organisationsstruktur.

Social og sundhedsskolen er en selvejende institution, og medarbejderne er ansat af staten. Deres arbejdsgiver er således Moderniseringsstyrelsen. Uddannelserne er erhvervsuddannelser, hvilket betyder, at eleverne veksler mellem at være på deres praktiksted og på skolen. De længste forløb, grundforløbene, varer 20 uger og henvender sig til elever, der kommer direkte fra grundskolen, og lærerne har „flydende" skemaer, der kan ændre sig fra uge til uge. På skolen arbejdes der blandt andet med ny velfærdsteknologi, simulationsundervisning og innovation. Der er behov for medarbejdere, der kan løse stadig flere og mere komplekse opgaver.

6 TILLIDSREPRÆSENTANTER

Der er ikke færre end seks forskellige tillidsrepræsentanter på skolen. Ud over Irene fra Danmarks Lærerforening er der tillidsrepræsentanter for sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter, socialpædagoger og socialrådgivere, akademikere og det tekniske/administrative personale.

– Når der opstår tvivl om, hvad vi kan og skal, så ringer jeg til Bent (konsulent Bent Hansen, OLF, red.), siger Irene Siggaard Jensen, der er tillidsrepræsentant for nogle af lærerne på Social- og Sundhedsskolen på Athenevænget.

– Vi har et fantastisk samarbejde med fælles TR-møder, og vi sidder alle i skolens samarbejdsudvalg.

Irene gør også flittigt brug af Odense Lærerforening.

– Når der opstår tvivl om, hvad vi kan og skal, så ringer jeg til Bent (konsulent Bent Hansen, OLF, red.) og hører, om han ikke lige kan finde ud af det, og det er ikke altid helt nemt, da vi jo „hører til" hos staten og ikke kan bruge den kommunale overenskomst.

– Jo, vi bruger OLF rigtig meget, siger Irene, der med Ida Holm Clemensen også har en kontaktperson i styrelsen.

LærerBladet præciserer

Lars Qvortrup // Professor Lars Qvortrup blev ikke fyret, da DPU blev nedlagt som fakultet og omdannet til et institut under „Faculty of Arts".

tekst: ERIK SCHMIDT

I INTERVIEWET MED Lars-Henrik Schmidt i seneste nummer af LærerBladet optrådte på s. 10 en unøjagtighed.

Vi skrev: „(...) i 2008 blev han (LHS, red.) afløst af Lars Qvortrup, som imidlertid blev fyret i 2010, da Aarhus Universitet ikke længere ønskede et selvstændigt DPU."

Det er imidlertid ikke korrekt.

Lars Qvortrup skriver følgende til LærerBladets redaktion:

„Jeg blev ansat som dekan d. 1. januar 2008. Ved årsskiftet 2010-11 gennemførte rektoratet en omfattende strukturforandring, der reducerede ni fakulteter til fire. En af konsekvenserne var, at DPU blev nedlagt som fakultet og omdannet til et institut under det nye „Faculty of Arts". Jeg afslog at søge stillingen som dekan for det nye fakultet, og jeg ville heller ikke være institutleder for det nye institut. I stedet fik jeg tilbudt og tiltrådte stillingen som leder af et nydannet forskningscenter for videnspolitik ved Aarhus Universitet. Jeg fortsatte ligeledes som professor. Imidlertid var min utilfredshed med den nye struktur (og nedlæggelsen af DPU som fakultet) så stor, at jeg sagde ja tak, da jeg i sommeren 2011 fik tilbudt en stilling som professor ved Aalborg Universitet og leder af et nydannet forskningscenter sammesteds (Laboratorium for forskningsbaseret Skoleudvikling og Pædagogisk praksis, LSP)."

LærerBladet beklager fejlen.

POST B
PP DANMARK

DET INDRE MARKED

Dennis Vikkelsø
Bagsideredaktør
082@dlf.org

Odense Lærerforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaererforening.dk

Bent Th. Hansen
Konsulent

Bo Tryggedsson
Konsulent

Ulla Krusaa
Sekretær

Tine Skov Hansen
Sekretær

Kommune-parlør

– MENIGMANDS GUIDE TIL KOMMUNESPROG

NARRATIV
adjektiv, -t, -e
Fra det latinske narrativus. Bruges om fortælleteknik, om den fremadskridende handling i en fortælling. I det kommunale sprogbrug har „narrativer" ofte erstattet budgetter, faktaopgørelser og regnskaber. Tåler tallene ikke dagens lys, kan de erstattes af „narrative" fortællinger.

KAN DU STAVE TIL...?
En række ord volder mange danskere besvær. Kan du stave til dem? Den korrekte stavemåde står i parentes:
Idag (i dag)
Ærgelig (ærgerlig)
Medlemsskab (medlemskab)
Anderkende (anerkende)
Reflektion (refleksion)
Linie (linje)
Incl. (inkl.)
Checke (tjekke)
á/à (a)
Bolche (bolsje)

Kilde: mx.dk

PARADOKS!

FEDT, GRYDEN KLARER DET SELV!

Hvad elever dog siger!

Påskelogik 1
Læreren: „Hvorfor holder vi påske?"
En elev: „For at påskeharen kan uddele chokolade!"
Indsendt af Mette Andersen, Ubberud Skole

Påskelogik 2
Læreren til eleverne: „Ved I, hvorfor fredagen før påske hedder langfredag?"
En elev: „Ja, det er fordi butikkerne har længe åbent!"
Indsendt af Alice Kiehn, Abildgårdsskolen

Hvad siger dine elever?
Send din lille historie til os. I hvert nummer af LærerBladet præmieres én af de indsendte historier med et gavekort på to biografbilletter. Dette nummers vinder er Mette Andersen, Ubberud Skole. Gavekortet kan hentes hos Odense Lærerforening.

AV! HAR DU BESTILT SKIFERIEN?